

**CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE**

09 noiembrie 2021

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit în următoarea componență:

Președinte: Timofti Vladimir,

Judecătorii: Toma Nadejda, Țurcan Anatolie, Cobzac Elena și Guzun Ion,

a judecat, fără citarea părților, recursul în anulare declarat de Procurorul General Adjunct, Roșioru Mircea, prin care se solicită casarea sentinței Tribunalului militar al corpului de infanterie nr. 6 al Districtului militar Kiev din 29 decembrie 1936, în cauza penală în privința lui

Carman Alexandr xxxxx, născut în xxxxx, originar din xxxxx, RSSM.

A C O N S T A T A T:

1. Prin sentința Tribunalului militar al corpului de infanterie nr. 6 al Districtului militar Kiev din 29 decembrie 1936, Carman Alexandr a fost condamnat în baza art. 54-10 alin. (1) Cod penal al RSSU, la 5 ani închisoare, cu executarea pedepsei în lagăr de reeducare prin muncă, cu interdicții în drepturi pe un termen de 2 ani.

2. Potrivit sentinței, Carman Alexandr a fost recunoscut vinovat și condamnat pentru faptul că, din intenții ostile în privința puterii sovietice, în timpul efectuării serviciului militar în cadrul Armatei sovietice, în batalionul separat de geniști din devizia de infanterie nr. 51, în perioada anului 1936, sistematic printre soldați a făcut agitație antisovietică, exprimându-și regretul pentru execuția membrilor grupării troțchiste-zinovieviste fără careva anchetă și judecată de către „NKVD” din or. Odessa, a calomniat și a criticat conducătorii partidului comunist și guvernării sovietice, mișcării stahanoviste, urmând scopul de a prejudicia potențialul militar, independența statală, a laudat calitatea vieții din țările capitaliste în comparație cu viața și traiul poporului sovietic, care suferea foamete. De asemenea, a refuzat să meargă la adunările petrecute cu soldații despre informațiile politice din țară și de peste hotare, motivând că acasă moare de foame, expunând nemulțumiri față de puterea sovietică și în privința mass-media în legătură cu cele scrise în ziarele sovietice, precum că nu corespundeau realității, inclusiv la 25 august 1936, când un soldat citea despre evenimentele care aveau loc în Spania.

3. Procurorul General Adjunct, Roșioru Mircea, în temeiul art. 453 alin. (1) Cod de procedură penală, declară recurs în anulare, solicitând casarea sentinței cu încetarea procesului penal și reabilitarea lui Carman Alexandr.

În susținerea argumentelor formulate, Procurorul General Adjunct a invocat că în cadrul judecării cauzei penale în privința lui Carman Alexandr, a fost încălcat dreptul condamnatului la apărare, deoarece cauza a fost examinată în lipsa unui apărător, participarea căruia era obligatorie.

Astfel, sentința de condamnare adoptată în privința lui Carman Alexandr, constituie o încălcare a drepturilor și libertăților fundamentale stipulate în CEDO, și anume încălcarea dreptului la un proces echitabil, ceea ce potrivit art. 6 pct. 44) Cod de procedură penală, reprezintă viciu fundamental care în cadrul procedurii precedente, a afectat hotărârea pronunțată.

4. Judecând recursul în anulare în raport cu materialele cauzei și motivele invocate, Colegiul penal lărgit consideră că recursul urmează a fi admis din următoarele considerente.

Potrivit art. 452 alin. (1), coroborat cu art. 453 alin. (1) Cod de procedură penală, Procurorul General și adjuncții lui, pot declara la Curtea Supremă de Justiție recurs în anulare împotriva hotărârii judecătorești irevocabile după epuizarea căilor ordinare de atac.

Hotărârile irevocabile pot fi atacate cu recurs în anulare în scopul reparării erorilor de drept comise la judecarea cauzei, în cazul în care un viciu fundamental în cadrul procedurii precedente a afectat hotărârea atacată.

La 30 decembrie 1992, a intrat în vigoare Legea nr. 1225-XII din 08 decembrie 1992 privind reabilitarea victimelor represiunilor politice.

Colegiul penal lărgit menționează că, potrivit art. 3 lit. a) al Legii nominalizate, sunt declarate nevinovate și urmează a fi reabilitate în fața societății și reintegrate în drepturi, indiferent de locul de trai în prezent, toate persoanele care, în perioada dintre 7 noiembrie 1917 și 23 iunie 1990, au fost supuse represiunilor politice în baza deciziilor organelor de stat judiciare sau extrajudiciare pentru: „*activitate contrarevoluționară*”, „*trădare de patrie*”, „*răspândirea unor scorniri calomnioase ce discreditează orânduirea sovietică de stat și obștească*”, pentru alte „*crime de stat*”, pentru „*încălcarea legilor și regulilor cu privire la separarea bisericii de stat și a școlii de biserică*”, „*atentarea sub formă de îndeplinire a ritualurilor religioase la persoana și la drepturile cetățenilor*”.

Sub acest aspect, Colegiul penal reține că, prin sentința Tribunalului militar al corpului de infanterie nr. 6 al Districtului militar Kiev din 29 decembrie 1936, Carman Alexandr a fost condamnat pentru săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 54-10 alin. (1) Cod penal al RSSU – *propaganda sau agitația, ce conține chemare la răsturnarea/slăbirea puterii sovietice sau săvârșirea unor infracțiuni contrarevoluționare sau fabricarea, fie răspândirea literaturii cu același conținut, în lipsa elementelor infracțiunii incriminate.*

Așadar, ținând cont de cele constatate și de prevederile art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. b) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit găsește prezente în speța vizată motive întemeiate de a interveni în hotărârea judecătorească irevocabilă de condamnare a lui Carman Alexandr în baza art. 54-10 alin. (1) Cod penal al RSSU, cu casarea acesteia, iar în temeiul prevederilor art. 391 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, dispune încetarea procesului penal, din motiv că există circumstanțe care exclud tragerea persoanei la răspundere penală și reabilitarea condamnatului.

Prin urmare, în temeiul circumstanțelor nominalizate, recursul în anulare devine pasibil admiterii, cu casarea totală a hotărârii irevocabile contestate, ca fiind afectată de un viciu fundamental și dispunerea încetării procesului penal, din motiv că sunt prezente circumstanțe care exclud tragerea la răspundere penală.

5. În conformitate cu art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. b), 453 alin. (1), 457 alin. (3) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit,

D E C I D E :

Se admite recursul în anulare declarat de Procurorul General Adjunct, Roșioru Mircea, se casează sentința Tribunalului militar al corpului de infanterie nr. 6 al Districtului militar Kiev din 29 decembrie 1936, cu încetarea procesului penal în privința lui Carman Alexandr xxxxx, condamnat în baza art. 54-10 alin. (1) Cod penal al RSSU.

Carman Alexandr xxxxx, este reabilitat în fața societății și reintegrat în drepturi.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată, pronunțată la **09 noiembrie 2021**.

Președinte

Timofti Vladimir

Judecătorii

Toma Nadejda

Țurcan Anatolie

Cobzac Elena

Guzun Ion